

КАФЕДРА ДЕРЕВ'ЯНИХ ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Провідні школи виконавства на духових та ударних інструментах

Освітній ступінь	Магістр	<table><tr><td>Курс</td><td>1</td></tr><tr><td>Семестр</td><td>1</td></tr></table>	Курс	1	Семестр	1
Курс	1					
Семестр	1					
Спеціальність	В5 «Музичне мистецтво»					
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво» Скрипка / Альт / Віолончель / Арфа / Контрабас / Кларнет / Саксофон/ Фагот / Флейта / Валторна / Тромбон / Труба / Туба / Ударні інструменти					
Статус	Вибіркова	ECTS	3			
		Годин	90			
		Лекційні	14			
		Семінарські	14			
		Самостійна робота	62			
Форма контролю	Залік					

Інформація про викладача

ПІБ	Кушнір Антон Ярославович, кандидат мистецтвознавства, доцент, виконувач обов'язків професора кафедри дерев'яних духових інструментів Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=9UtGdBwAAAAJ
e-mail	kushnirantonflute@gmail.com

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Провідні школи виконавства на духових та ударних інструментах» є важливою складовою у підготовці сучасного висококваліфікованого фахівця в галузі музичного мистецтва. Здобувачі отримують змогу досягнути і усвідомити виконавство як цілісність у контексті отриманих знань із суміжних курсів. Систематизація відомостей в історичній перспективі у взаємозв'язку із опануванням різноманітних форм виконавської діяльності дає змогу випускникам магістратури отримати навички системного підходу до явищ історико-культурного рівня і самостійності їх узагальнень та оцінок.

Метою курсу є формування у здобувачів історичної свідомості, відчуття самоідентифікації, приналежності до національних виконавських традицій (шкіл), закладення загальних принципів критичного мислення. Це забезпечить свідоме та

неупереджене засвоєння здобувачами матеріалу та здатність формувати та обґрунтовувати власну думку та точку зору.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів із комплексом понять, які складають предмет дисципліни (теоретичний аспект);
- висвітити основні етапи розвитку виконавства на духових та ударних інструментах як цілісного явища (історичний аспект);
- проаналізувати можливі існуючі засоби та підходи до аналізу національного виконавства (виконавський аспект);
- сформувати у здобувачів навички самостійного пошуку та відбору інформації, критерії аналізу та оцінки історичних явищ та різних наукових концепцій.

Предметом курсу «Провідні школи виконавства на духових та ударних інструментах» є процес становлення та історичної трансформації комплексу рис (матеріальних, духовних, інтелектуальних та емоційних; системи цінностей, традицій, тощо) як феномену у глобальному культурному просторі.

Об'єктом навчальної дисципліни є виконавство на духових інструментах, специфіка його історико-культурного побутування.

Здобувачі повинні знати:

- базові поняття курсу «Історія виконавства на духових та ударних інструментах»;
- основні етапи розвитку виконавства на духових та ударних інструментах як цілісного явища;
- передумови розвитку, визначні постаті історії українського виконавства на духових та ударних інструментах.

Здобувачі повинні вміти:

- аналізувати існуючі засоби, підходи, форми виконавської діяльності;
- самостійно знаходити та відбирати інформацію стосовно предмету курсу, критично оцінювати історичні та художні явища, наукові концепції;
- самостійно робити неупереджені висновки, спираючись на фактологічний матеріал.

Програмні компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

- СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській / композиторській / педагогічній діяльності.
- СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного/навчального матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 8. Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

Змістовий модуль 1. Теоретичні та історичні засади явища школа у музичному виконавстві

Тема 1-2. Вступ. Мета та завдання курсу. Місце курсу в системі спеціальної та музично-теоретичної підготовки фахівця. Школа як феномен у музичному мистецтві (теоретичні засади)

Тема 3-4. Різновиди шкіл у музичному виконавстві. Школа як освітня система. Школа як мистецька структура. Характерні ознаки та принципи діяльності

Тема 5-6. Історичні закономірності формування канонів та традицій у музичному виконавстві. Національні стильові традиції у виконавстві на дерев'яних духових інструментах. Передумови та специфіка утворення виконавських шкіл

Змістовий модуль 2. Національні, регіональні та індивідуальні школи виконавства на дерев'яних духових інструментах

Тема 1-2. Провідні національні школи виконавства на дерев'яних духових інструментах у країнах Західної Європи ХІХ – першої половини ХХ ст.

Тема 3-4. Українські духові традиції у історичній ретроспективі. Передумови утворення, фундатори українських шкіл виконавства (др. пол. ХІХ – пер.пол. ХХ ст.)

Тема 5-6. Сучасне виконавство на дерев'яних духових інструментах в Україні та світі. Сучасні київські школи гри на дерев'яних духових інструментах

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Базова форма навчання визначена навчальним планом (очна, денна).

Лекції, семінарські заняття, дискусії, медіапрезентації проводяться з використанням інформаційно-комунікативних технологій.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Загальний підсумковий контроль полягає у підведенні підсумків виконання завдань, що виконувалися протягом семестру, усуненням прогалин у засвоєнні окремих питань курсу та вирішенню питання про готовність кожного здобувача до заліку.

Підсумкове семестрове оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів проводиться на заліку за 100-бальною шкалою.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	10
2.	Реферат (есе) за обраною тематикою	10
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	10
4.	Відвідування лекцій	10
5.	Відвідування семінарських занять	10
6.	Підсумкова контрольна (модульна) робота	20
7.	Залік	30
	Всього	100

Критерії оцінювання знань здобувачів

Оцінка “відмінно, 90-100, А”: здобувач послідовно, повно і логічно розкриває зміст матеріалу курсу відповідно до поставленого завдання; усвідомлює зміст фахових понять і вільно володіє спеціальною (професійною) термінологією; ілюструє твердження відповідними прикладами, власними спостереженнями; під час відповіді на контрольні питання правильно застосовує знання з даної дисципліни, а також з інших дисциплін фахового циклу; демонструє високий рівень знань та професійної ерудиції.

Оцінка “добре, 82-89, В”: здобувач послідовно, повно і логічно повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; розуміє зміст музикознавчих та виконавських термінів, проте не завжди точно їх використовує; твердження переконливо ілюструє прикладами з історичної та сучасної практики виконавської роботи, результатами власних спостережень; вміє обґрунтувати власну думку; демонструє добрий рівень знань історичного матеріалу; не припускається помилок у викладенні загальних положень.

Оцінка “добре, 74-81, С”: здобувач досить повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого завдання; розуміє зміст музикознавчих та виконавських термінів, проте не завжди точно їх використовує; твердження правильно ілюструє прикладами з історичної та сучасної практики виконавської роботи, результатами власних спостережень; загалом правильно висвітлює питання, але допускає дві-три неточності; вміє обґрунтувати власну думку; демонструє добрий рівень знань матеріалу; не припускається грубих помилок у викладенні загальних положень.

Оцінка “задовільно, 64-73, D”: здобувач не завжди точно розкриває зміст матеріалу; не до кінця розуміє значення спеціальних термінів, допускає помилки у їх вживанні; не повно і не завжди правильно відповідає на поставлені питання; загальні положення не ілюструє конкретними прикладами, а у процесі відповіді на контрольні питання не повно використовує теоретичні знання; висвітлює поставлені питання фрагментарно; демонструє обмежені знання з фахових дисциплін.

Оцінка “задовільно, 60-63, E”: здобувач не точно розкриває зміст матеріалу; не розуміє, або не до кінця розуміє значення спеціальних термінів, допускає помилки у їх вживанні; не повно і неправильно відповідає на поставлені питання; загальні положення не ілюструє

конкретними прикладами, а у процесі відповіді на контрольні питання не повно використовує теоретичні знання; висвітлює поставлені питання фрагментарно; демонструє обмежені знання з фахових дисциплін.

Оцінка “незадовільно, 35-59, F”: здобувач не розкриває зміст матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні; не володіє спеціальною термінологією; не може відповісти на поставлені питання; не використовує теоретичні знання для висвітлення конкретних проблемних питань; неспроможний пояснити, обґрунтувати власну думку, допускає грубі помилки у викладенні матеріалу; демонструє незадовільний рівень знань.

Оцінка “незадовільно, 1-34, F”: здобувач не може зрозуміти суті питань з матеріалу курсу; не володіє спеціальною термінологією; демонструє неприйнятний рівень фахової обізнаності та відсутність специфічних знань з дисципліни.

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Передбачене викладання навчальної дисципліни для здобувачів з особливими освітніми потребами.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Впродовж вивчення навчальної дисципліни «Провідні школи виконавства на духових та ударних інструментах» передбачається участь здобувачів у наукових, науково-методичних, практичних конференціях, методологічних семінарах, конкурсах творчих робіт, круглих столах, майстер класах, відвідування культурно-мистецьких проєктів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Академія музичної еліти України: Історія та сучасність: До 90-річчя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – К.: Музична Україна, 2004. – 560 с.
2. Андрій Проценко: Життєпис. Спогади / [Упоряд. та комент.: І. Д. Гамкала, Л. А. Проценко]. – К.: Музична Україна, 1990. – 286 с.
3. Вовк Р. А. Київська школа духових та ударних інструментів у контексті сучасного виконавства: (видатні особистості) / Р. А. Вовк // Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України [Зб. матеріалів Всеукраїнської наук.-практ. конф.]. – Рівне: Волинські обереги, 2006. – Вип. І. – С. 21-25.
4. Давидов М. А. Виконавське музикознавство. Енциклопедичний довідник / М. А. Давидов. – К.: НМАУ імені П. І. Чайковського, 2010. – 399 с.
5. Круль П. Ф. Національне духове інструментальне мистецтво українського народу (малодосліджені сторінки історії) / П. Ф. Круль [Монографія]. – К.: НАН України, 2000. – 324 с.
6. Кушнір А. Я. Історія кафедри духових інструментів НМАУ імені П. І. Чайковського в портретах особистостей / А. Я. Кушнір // Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. – К., 2011. – Вип. 93. – С. 95-102.
7. Посвалюк В. Т. Історія виконавства на трубі. Київська школа (друга половина XIX–XX ст.) / В. Т. Посвалюк. – К.: ПП «Квін», 2005. – 158 с.